

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

B R A D P I T T

DÜNYA SAVAŞI
WORLD WAR

ŞİMDİ DVD,
BAS OYNAT DVD
VE 3D BLU-RAY™ DE!

ARKA PENCERE

4 YAŞINDA!

30 EKİM 2009'DA İLK SAYIMIZI YAYINLADIK... KAPAĞIMIZA ALFRED HITCHCOCK'UMUZU KOYDUK... ALTINA "ALFRED HITCHCOCK İNTERNETE YETİŞSEYDİ" YAZDIK... BİR HAYAL KURDUK YANİ VE ÇOK GÜZEL BAŞLADIK FİLME... BİR SÜRÜ SORUN VE ZORLUK

yaşadık ama hiç yılmadık... Ne diyorduk; kapağı yaptık, sonra sayfayı çevirdik. İlk editör yazımıza "Hitchcock sevmeyen sinemayı da sevmez!" diye keskin bir başlık attık... Hitchcock bizim için her sinemaseverin ortak paydada bulunduğu yegane sinemacıydı... Bizim için sinema sevgisinin en güçlü temsili... Bu yüzden dergimizi adından, disiplin başlıklarına kadar Hitchcock'la süsledik... Vizyona çıkan her filmi görüp eleştirdik. Yazar kadromuzu sürekli büyüttük... Sinema yazınına yeni yazarlar ekledik...

Arka Pencere'yi bugünlere getiren, tam dört yıldır hepimizi her hafta dolu dolu bir dergi yapmaya iten bütün o duygu ve emeğin toplamının altında çok güçlü bir sinema sevgisi var. Yoksa yapılacak iş mi bu zamanda hiçbir yerden maaş almadan, her hafta iki forma dergi yapmak, vizyona giren her filme tatminkar eleştiriler yazmak, yepyeni içerikler yaratmak... Dört yıl içinde tam 210 sayı çıkartmak... Daha da

yetinmeyip Türk sinema sektörüne bir nevi "Altın Ahududu" olan "Altın Kestane" ödülleri sunmak... Bu yolla da eleştiri kurumunun başka bir yönüne dikkat çekmeyi sağlamak... Arka Pencere'yi belki dergi olarak değil ama başka yayınlar eşliğinde 'kağıt'la buluşturmak... Her hafta büyük keyifle bağrımıza bastığımız başyapıtları "Aşktan da Üstün" kitaplarında toplamak, bastırtmak... Bunlar kolay işler değildi gerçekten...

2011'de imkanlarımız ölçüsünde bir de yıllık çıkartabildik... Planımız her sene süren bir geleneği başlatmış olma. Ama Türkiye işte... Şansımıza kültürün, sanatın, bilginin ve özgürlüklerin en fazla bastırılmaya çalışıldığı dönemlerinden birine denk geldik... Ama her şeye rağmen ümitliyiz, "Su ille de yolunu bulacak" diyenlerdeniz...

Okuyucularımız bizi bilir, yeri geldi sözümüzü sakınmadık... Hep sanatın, bilginin ve doğru olanın yanında olduk... Hep 'emek'i savunduk. Tüm zorluk ve engellere karşı hep 'direniş' gösterdik... Sadece sinemanın değil hayatın da estetiğine inandık... Biz hiç vazgeçmedik... Okuyucularımızla güçlü olduk, giderek çoğaldık, sanatla, kültürle ve doğrulukla yolumuzu hiç ayırmadık...

Biz aslında hiç yorulmadık...

Kim bilir daha ne filmler göreceğiz, ne yazılar yazacağız, ne zorluklardan geçeceğiz... Biz hep hayata Arka Pencere'den bakmaya devam edeceğiz... Ya siz?

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** TUNCA ARSLAN, OLCAN ÖZYURT, ŞENAY AYDEMİR, KANAN KARŞAN,

MÜJDE İŞİL, ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK, İLHAN YURTTSEVER, EŞİN KÜÇÜKTEPEİNAR, SERDAR KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Behzat Ç. Ankara Yanıyor...; Thor: Karanlık Dünya (Thor: The Dark World); Sen Aydınlatırsın Geceyi; Frances Ha; Son Durak (Fruitvale Station); Last Vegas; Kahraman İkili (Free Birds); Aziz Ayşe; Acemi Gladyatör (Gladiator Di Roma).

23 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

24 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, Arif Keskiner'in "Binbir Renk Binbir Çiçek" kitabıyla, Yaşar Kemal'li bir anıyı taşıyor sayfalara...

26 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Andrey Tarkovski'nin başyapıtları arasında bunun yeri bir başka tabii: "Ayna" (Zerkalo)... İlhan Yurtsever imzasıyla.

28 ESRAR PERDESİ

Esin Küçüktepepınar, Tokyo Film Festivali'ne gitti, gördü, yaşadıklarını sizin için kaleme aldı...

32 AİLE OYUNU

Man Of Steel; Sıcak Kalpler (Warm Bodies).

34 GENÇ VE MASUM

"Grand Theft Auto V" in içindeki sahte İtalyan filmi: "Capolavoro"... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

BEHZAT Ç. ANKARA YANIYOR

YÖNETMEN Serdar Akar

OYUNCULAR Erdal Beşikçioğlu,

Fatih Artman, Seda Bakan,

İnanç Konukçu, Berkan Şal,

Nejat İşler, Eray Eserol,

Sanem Çelik, Aslı Tandoğan,

Serenay Sarıkaya,

Sadi Celil Cengiz

YAPIM 2013 Türkiye

SÜRE 103 dk.

DAĞITIM Tiglon (Adam Film)

**BEHZAT Ç. VE EKİBİ
İÇİŞLERİ BAKANI'NA
DÜZENLENEN SUİKASTI
ÇÖZMENİN PEŞİNE
DÜŞÜYOR. CİNAYETİN
POLİTİK Mİ OLDUĞU,
YOKSA İNTİKAM İÇİN Mİ
İŞLENDİĞİ, HİKAYEYE
DİNAMİZM GETİRİYOR.**

CÜNEYT ARKIN'IN OYNADIĞI "CEMİL" FILMİNDEKİ BİR SAHNEDE KOMİSER CEMİL "POLİS NEDİR?" SORUSUNA ŞÖYLE CEVAP VERİR: "POLİTİKACILARIN KENDİ EMELLERİ İÇİN KULLANDIĞI BİR SÜRÜ MÜ? AYLIĞI KARŞILIĞI, ÖZGÜRLÜK İSTEYENLERİ

kovalayan hükümet gücü mü? Yoksa emekçinin karşısında bir iktidarın memuru mu? O, bir haksızlık karşısında halkın suçladığı ilk bahtsız insandır. Aslında o halkın umududur, halkın adalet anlayışıdır. Halk onun kişiliğinde tüm devleti görür. Bir ülkede polis çirkin, kötü oldu mu, o ülkede hiçbir şey güzel olamaz. Bir ülkede halk polisine güvenmedi mi reiscumhuruna da güvenmez."

Sinemamızda onca polisli film varken "Cemil" in fenomen olması aslında anlaşılabilir. Çünkü onu var eden 70'lerin politik ortamıdır. O ortamda Cemil, sivrisineklerle değil, bataklıkla mücadele ederken idealist bir polis olarak da yaşadığı çelişkileri görmemizi ister.

Behzat Ç.'yi var eden, daha doğrusu fenomen haline getiren de bugünün siyasi iklimi. O da Cemil gibi kimsenin adamı değildir ve emniyet teşkilatında adaletin tecelli etmesi için uğraşır. Baskılara karşı direnmesini bilir. Ekibini korur... Ama Cemil gibi idealist değil, anti-kahramandır.

Gerçek demokratik bir ülkede, bu tür 'arıza' kurmaca karakterler belli bir ölçüye kadar ilgi görür. Daha doğrusu onun kurmaca bir karakter olduğunun insanlar farkındadır.

Ama bizim gibi polisin siyasi iktidarın enstrümanı haline geldiği ülkelerde, Behzat Ç. gibi kurmaca karakterlerin temsil gücü farklılaşıyor. Tavrıları, tutumu tartışılmalı olsa da hakkaniyetli tavrı onun 'sahalarda görmek istenen polis' olarak algılanmasına neden oluyor.

Açıkçası bu güçlü algı çerçevesinde Behzat Ç.'yi merkezine alan bir hikayeyi anlatmak zor. Siz ne kadar 'bu anlatılan öykü ve karakterler kurmacadır' deseniz de hikayede gerçekçi bir atmosfer kurmaya niyetlendiğiniz an, seyircinin kafasında kurmaca ile gerçek iç içe geçiyor.

Her şeyden önce yönetmen Serdar Akar, "Behzat Ç. Ankara Yanıyor" da bu zorun altından

iyi kalkıyor. Bunu da bu iç içeliği fonksiyonel kullanıp bir avantaja dönüştürerek yapıyor.

Filmde Behzat Ç. ve ekibi İçişleri Bakanı'na düzenlenen suikastı çözenin peşine düşüyor. Cinayetin politik mi olduğu, yoksa kişisel intikam için mi işlendiği, hikayeye dinamizm getiriyor. Senarist Ercan Mehmet Erdem'in ülke gerçeklerini göz önünde bulundurarak yazdığı senaryodaki, Emniyet'teki kadrolaşma, Gezi Olayları sırasında Ankaralıların direnişi, Suriye'ye silah sevkiyatı gibi detaylar, yan öykü olarak bu dinamizmi besliyor. Böylece hikaye bir polisyyede olması gerektiği gibi girift, sürprizli ve merak uyandırıcı bir kıvam içerisinde akıyor.

Film, diziyi izleyenlerden çok Türkiye iç siyasetini takip edenlerin hafızasındaki sinir uçlarına dokunmayı da iyi beceriyor. Mesela bir operasyon sırasında Behzat Ç. ve ekibine Terörle Mücadele Ekibi'nin biber gazı atması, tamamen Gezi Olayları'na yönelik bir gönderme... Yine medya eleştirisinin dillendirildiği, haber bültenlerinin birdenbire pandaların hayatına merak sarmasıyla ilgili sahneler de...

Ama böylesi zekice kotarılmış bir senaryoda yer alan kimi küfürlü diyaloglar hayatın olağan akışına uygun düşse de kimileri sırtıyor. Ayrıca, katilin kim olduğunun ortaya çıkmasından sonraki 'flashback' sahnesi de bir tekrar algısı yaratıyor ve filmin akışını zedeliyor...

Yönetmen olarak Akar, elindeki iyi senaryonun farkında olarak tempolu, güncel iyi bir politik bir polisiye çektiğini söyleyelim. Hızlı ve akıcı kurgu da filmin seviyesini yükseltiyor. Oyuncu yönetimi de etkili. Behzat Ç.'nin has oyuncu kadrosu Erdal Beşikçioğlu, Fatih Artman, Seda Bakan, İnanç Konukçu, Berkan Şal, Nejat İşler, Eray Eserol aslında yıllardan beri aynı karakterleri içselleştirmenin avantajını filmde iyi kullanıyorlar. Bu filmde karşımıza çıkan Sanem Çelik, Aslı Tandoğan, Serenay Sarıkaya ve Sadi Celil Cengiz rol çalmadan ekibe dahil oluyorlar.

Gelgelelim görsel atmosfer yaratma konusunda filmin sıkıntıları var. Daha doğrusu

**SERDAR AKAR'IN
ÜÇ FİLMDE BİRLİKTE
ÇALIŞTIĞI GÖRÜNTÜ
YÖNETMENİ MEHMET
AKSIN'IN EKSİKLİĞİNİ
İLK FİLMDE OLDUĞU
GİBİ "BEHZAT Ç.
ANKARA YANIYOR"DA
DA HİSSEDİYORUZ.**

dizi alışkanlıkları bu noktada bir dezavantaja dönüşüyor. Akar'ın "Gemide", "Dar Alanda Kısa Paslaşmalar", "Barda"daki 'özenli sinematografik atmosferine' bu filmde rastlayamıyoruz. Ya da şöyle mi söylemeli, bu üç filmde birlikte çalıştığı görüntü yönetmeni Mehmet Aksın'ın eksikliğini ilk filmde olduğu gibi "Behzat Ç. Ankara Yanıyor"da da hissediyoruz. Çünkü görsel estetik dizideki atmosfere daha yakın duruyor.

Polisin gerek sinemada gerekse romanlardaki özeleştirisiyle ilgili bir eğilimi belirterek yazıyı bitirelim. Malum haziran ayında yaşanan Gezi Olayları sırasında polisin orantısız güç kullanımı, birçok insanın ölümüne ve yaralanmasına neden oldu. Polis de bu tutumu nedeniyle neredeyse ödüllendiriliyor. Özeleştirisi beklentisiyse bir hayal olarak kaldı. Fakat gerçekte yapılamayan

özeleştirisi kitaplardaki ve filmlerdeki polislerden geliyor. Ahmet Ümit'in yeni çıkan romanı "Beyoğlu'nun En Güzel Abisi"nde Behzat'ın İstanbul'daki meslektaşları Başkomiser Nevzat, polisin Gezi Olayları sırasındaki tutumuna hiç de sıcak bakmıyor. Sert eleştirileri var. Yine "Behzat Ç. Ankara Yanıyor"da Behzat'ın "Çatışmıyorlar, direniyorlar" demesi de bir başka özeleştirisi örneği...

Şimdi hem Nevzat ve Behzat'ın hem de 'biberici' polislerin tutumunu düşünerek Cemil'in sorusunu bir daha soralım mı? Sahi polis nedir?

Akbaba'nın Narkotik Şube'ye sürgününü anlatan sahneler gerçekten 'keyif verici'ydi.

Sadi Celil Cengiz'in oynadığı karakterin polis teşkilatında ispiyonculuğu özendirceği korkusu içimizi dert oldu!

Sevişerek Büyümek

Mavi

En Sıcak Renktir

Hayatboyu
Tuncel Kurtiz
Breaking Bad
Alejandro Jodorowsky

AYLIK SINEMA DERGİSİ
Altyazı

Kasım Sayısı Bayilerde

THOR: KARANLIK DÜNYA

ORİJİNAL ADI Thor:

The Dark World

YÖNETMEN Alan Taylor

OYUNCULAR Chris Hemsworth,

Natalie Portman, Tom Hiddleston,

Kat Dennings, Stellan Skarsgard,

Christopher Eccleston,

Anthony Hopkins, Rene Russo

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 120 dk.

DAĞITIM UIP

“YÜZÜKLERİN
EFENDİSİ”, “GAME
OF THRONES”, “STAR
TREK”, SHAKESPEARE,
MITOLOJİ, ÇİZGİ
ROMANLAR, EFEKT,
EFEKT, EFEKT... “THOR:
KARANLIK DÜNYA”
BÖYLE BİR ÇORBA!

İLK “THOR”DAN BU YANA ÇOK DA BİR ŞEY DEĞİŞMEMİŞ ASGARD’DA... HÂLÂ BİRBİRİNE BAĞIRAN, MEYDAN OKUYAN, höt-zöt eden adamlarla dolu... Bir iktidar kavgasıdır gidiyor bir baba ve iki oğlu arasında... Buna da hemen “ne kadar da Shakespeare’yen” dediniz mi olay bitiyor!

Nors (Norveç) mitolojisinin en güçlü tanrılarının biri olan Thor’un Marvel’daki çizgi roman macerası 1962’de başlar.... Şimşek tanrısı Thor’un babası Odin, oğluna insani meziyetleri öğrenebilmesi için, dünyadan yerine geçebileceği sıradan bir adam seçer. Donald Blake adlı genç doktorun bu çifte yaşamı onun bir gezi sırasında Thor’un ünlü çekicini bulmasıyla başlar. Donald Blake kendi bedenini ve aklını kullanırken, Thor’un gücüne ve hafızasına sahiptir. Bu çifte yaşam sırasında Thor olarak kendi gibi tanrıların katında olan Sif’le evlidir. Ancak dünyada hemşire Jane Foster’a âşık olur. Dünyayı terketmek ve Asgard’a geri dönmek için babasına karşı gelir... Bunun için de cezalandırılır... Tabii hikayede bir de ortalığı sürekli karıştıran bir üvey kardeş, Loki vardır...

Burada şimdi uzun uzun anlatmayalım ama mitolojide çok daha farklıdır Thor’un maceraları ve açıkçası çok da önemli bir figürdür... Nitekim kendisi, perşembe gününün İngilizce karşılığına adını vermiş bir tanrıdır: “Thursday” (Thor’s Day)...

İkibinli yıllara Hollywood’daki en kârlı şirketlerden biri olarak giren Marvel, 2009’da Disney tarafından satın alınınca film uyarlamaları daha da hız kazandı. İlk Thor filmini hatırlarsınız; Shakespeare denince ilk akla gelen sinemacılarından biri olan Kenneth Branagh, yönettiği filmde çocuk gibi kapris yapan, olumsuz özelliklerine sürekli yenik düşen bir Thor’u bize tanıtmıştı. Hedef kitlesini oluşturan genç kuşak süper kahraman

fanatikleri için çizgi romanın orijinal hikayesini neredeyse bir kenara koyup mitolojinin gerçek hikayesini eğip bükmeyi tercih etmişlerdi yani.

Bütün hikayesi ilkokul çocuklarının bile anlayacakları bir iktidar mücadelesine ve “ben seni döverim” - “hayır, ben seni döverim” basitliğine indirgenmişti. Hikayenin Loki dışındaki tüm karakterleri tek boyutlu ‘tip’lerden oluşuyordu. Ama yine de eğlenceliydi; Natalie Portman vardı, finalde Thor’un karşısına büyük bir düşman olarak çıkan Destroyer ve hatta izlemesi ilginç bir ‘kötü’ olan Loki vardı...

Araya oldukça başarılı ve çok eğlenceli bir “Yenilmezler” (The Avengers) filmi girdi. Şimdi de ikinci filmiyle Thor’un kendine has sıkıntılı macerası sürüyor. “Yüzüklerin Efendisi”ni (The Lord Of The Rings) anımsatan bir ‘intro’ ile tanıdığımız Kara Elfler (“Star Trek” evreninden

gelmiş gibiler) ve liderleri Malekith, tıpkı “Yüzüklerin Efendisi”nin yüzüğü gibi karanlık bir gücü temsil eden Aether diye bir şeyin (kırmızı-siyah bir duman!) peşindedir... Ve yanlışlıkla onun taşıyıcısı haline gelen Jane Foster’ın (Natalie Portman) da hayatı tehlikededir...

Öncelikle “Game Of Thrones”un yönetmenlerinden biri olan Alan Taylor’ın dövüş sahnelerindeki becerisi yadırganacak gibi değil. Ama neredeyse bütün filmin ‘green-box’ ile çekilmiş olduğunu söylemek de mümkün. Filmin Londra’da çekilmiş birkaç sahnesi dışında gerçek mekanda çekilmiş sahnesi yok sanki ve efekt olayları o kadar zorlanmış ki normal bir kılıç bile kalmamış. Ya bir yerinden ışın çıkıyor, ya da iki tarafı uzuyor! Bir el bombası yapmışlar, attığın adam dertop olup yok oluyor! Çok acayip

bir hengame var bütün bu efektler arasında... Bir yandan da kuantum fiziğinden bozma, bir türlü tam anlaşılamayan bilimsel açıklamalar... Zaten film bir süre sonra açıklamaktan da vazgeçip dalgaya vuruyor. Bütün bu kargaşayı üç boyutlu izlemek de haliyle biraz yoruyor, hatta baş ağrıttıyor...

Mitolojide Thor’un karısı olan Sif (aslında altın saçlı bir tanrıçadır) ilk filmde Thor’un asker arkadaşı haline getirilmişti! Bu filmde Sif tarafında küçük bir yaklaşma çabası var ama, bu kadar bebek adımıyla ilereyeceksek, daha bir sürü baş ağrısı çekmemiz gerekecek...

Jamie Alexander’ın Natalie Portman’dan önemsiz bir rolde olmasına rağmen daha dikkat çekmesi...

Yan insan karakterlerin klişelikleri, sevimli olma çabaları ve yüzeysellikleri devam ediyor...

**LONDRA’DA ÇEKİLMİŞ
BİRKÂÇ SAHNE
DIŞINDA GERÇEK
MEKANDA ÇEKİLMİŞ
SAHNE YOK SANKİ
VE EFEKT OLAYLARI O
KADAR ZORLANMIŞ
Kİ NORMAL BİR KILIÇ
BİLE KALMAMIŞ.**

SEN AYDINLATIRSIN GECEYİ

YÖNETMEN Onur Ünlü

UYUNCULAR Ali Atay,

Demet Evgar, Ahmet Mümtaz

Taylan, Serkan Keskin,

Cengiz Bozkurt, Damla Sönmez,

Ercan Kesal, Nadir Sarıbacak,

Ayşenil Şamlıoğlu, Derya Alabora.

YAPIM 2013 Türkiye

SÜRE 107 dk.

DAĞITIM M3

FLATUN FİLM, YAPIMCISI OLDUĞU “SEN AYDINLATIRSIN GECEYİ” FİLMİNİ BİRAZ DA MEVCUT DAĞITIM OLANAKLARINI protesto ederek bildiğimiz anlamda vizyona sokmamıştı. Filmin ilk kez seyirci karşısına çıktığı nisan ayındaki İstanbul Film Festivali’nden bu yana birçok özel gösterim gerçekleştirildi ve film seyirciyle buluştu.

Yapımcıların dikkat çektiği şey, “Sen Aydınlatırsın Geceyi” ve benzer filmlerin dağıtım aşamasından mahkum edildikleri ‘piyasa koşullarının’ filmlerin seyirciyle buluşması konusunda ciddi sıkıntılar yaratıyor oluşuydu. Bu adaletsizliği gidermek üzere geliştirilen ‘Başka Sinema’ projesi bir filmi en azından bir ay boyunca -şimdilik- dört salonda vizyonda tutmayı hem yapımcının hem salon sahibinin hem de seyircinin kazançlı çıkacağı bir yapı kurmayı hedefliyor. Ayrıntılar medyada yer aldı. Merak edenler ‘Başka Sinema’nın sosyal medyadaki adreslerinden gelişmeleri takip edebilir.

Bu hafta gösterime giren “Frances Ha” ile birlikte ‘Başka Sinema’nın vizyona soktuğu ilk film olan “Sen Aydınlatırsın Geceyi”, Onur Ünlü sinemasında bir devamlılığa ama aynı zamanda yepyeni bir durağa işaret ediyor.

Onur Ünlü’nün “Polis”ten itibaren kurmaya uğraştığı fantastik evren, “Güneşin Oğlu”, “Beş Şehir”, “Celal Tan Ve Ailesinin Aşırı Acıklı Hikayesi” ile kat ettiği mesafeyi burada bir üst noktaya taşıyor.

İki güneş ve iki ayın aynı anda aydınlattığı bir taşra kasabasında suçluluk duygusuyla cebelleşen karakterlerin peşi sıra gidiyoruz bu kez. Duvarların içinden geçen, zamanı durduran, parmaklarını silah gibi kullanan, eşyalara hükmeden, görünmeyen, ölemeyen karakterlerle bezeli bu hikayeyi daha da çekici kılan şey filmin bütün bunları hiç umursamaması. İnsanları diğerlerinden ayrı ve ‘özel’ olduğuna inandıran

yeteneklerin hiçbir kıymet-i harbiyesinin olmadığı bir yerde geriye sadece insanoğlunun ‘derin’ yanları kalıyor: Endişe, korku, suçluluk, merak ve beklenti...

Bu yüzden duvarların içinden geçebilse de suçluluk duygusu Cemal’in peşini bırakmıyor. Yasemin’in katlanmak zorunda bırakıldığı hayatların karşısında bütün eşyalara hükmedebilmesinin hiçbir hükmü yok.

Bir türlü ölemeyen, ölemediği için de iyi ile kötüyü, doğru ile yanlış artık ayırt edemez duruma gelen Dünder’in çok şanslı olduğunu söyleyebilir miyiz? Neticede dönüp dolaşıp hepsinin geldiği nokta filmin açılışında karşımıza çıkan o yazı: “İnsan endişeden yaratılmıştır.”

Onur Ünlü, “Polis”ten bu yana yaptığını yapmaya devam ederek insan dediğimiz varlığın

HER DEFAZINDA DAHA İYİSİNİ YAPTIĞI İÇİN ‘ÇOK İYİ OLMUŞ’ DEDİĞİMİZ AMA ‘DAHA İYİ OLABİLİRİMİZ’ DUYGUSUNU DA BİR YANA ATAMADIĞIMIZ ‘BİR ONUR ÜNLÜ FİLMİ DAHA!’

‘süfli’ yanlarını koyuyor bir bir perdeye yeniden “Sen Aydınlatırsın Geceyi” ile. Tam da bu yüzden hikaye büyük dalgalanmalarla, inişlerle çıkışlarla ilerlemek yerine daha çok anlarla, o anların karakterlere verdiği ivmelerin yönlendirmesiyle buluyor yolunu.

Bu serbest salınmanın yarattığı birtakım sıkıntılar da mevcut. Örneğin, doktor ve genç kız karakterleri ayrı ayrı Cemal’in anlarına dokunup onun seyrini değiştirirken; birbirleriyle kurdukları ilişki hikayenin içinde işlev kazanamıyor bir türlü. Ya da daha önceki Onur Ünlü filmlerinde olduğu gibi kadın karakterlerin bir türlü büyüyememesi, derinleşememesi ve aslında biraz da birbirini tekrar edip durması filmin gücünü azaltıyor.

Onur Ünlü evreni daha çok erkek dünyasının dertlerinden mustarip ve bu yüzden kadın

karakterler bir türlü serpilip büyüyemiyor. Kim bilir belki de tam da bu nedenle Onur Ünlü filmleri ‘gayet iyi olmuş’ ve ‘daha da iyi olacak’ duygularıyla aynı anda ‘daha iyi olabilirmiş’ tadını bırakıyor zihinlerde.

“Sen Aydınlatırsın Geceyi” de bu yorumdan azade değil. Sinemamızda hiç de alışık olmadığımız bir estetiği ısrarla denediği ve her defasında daha iyisini yaptığı için ‘çok iyi olmuş’ dediğimiz ama belki benim de anlamadığım nedenlerle ‘daha iyi olabilirmiş’ duygusunu da bir kenara atamadığımız ‘Bir Onur Ünlü filmi daha!’

İzlemeyenler için söylemeyelim ama Ayşenil Şamlıoğlu sürpriz bir rolde ve oldukça başarılı.

Kimi sahnelerde Onur Ünlü’nün set sabırsızlığının yarattığı aksaklıklar seziliyor.

**ONUR ÜNLÜ,
“POLİS”TEN BU YANA
YAPTIĞINI YAPMAYA
DEVAM EDEREK İNSAN
DEDİĞİMİZ VARLIĞIN
‘SÜFLİ’ YANLARINI
KOYUYOR BİR BİR
PERDEYE YENİDEN BU
FİLMLE.**

FRANCES HA

YÖNETMEN Noah Baumbach

OYUNCULAR Greta Gerwig,

Mickey Sumner, Adam Driver,

Michael Zegen, Patrick Heusinger,

Grace Gummer

YAPIM 2012 ABD

SÜRE 86 dk.

DAĞITIM M3 (Bir Film)

DÖRDÜNCÜ FİLMİ "MÜREKKEP BALIĞI VE BALINA"YLA (THE SQUID AND THE WHALE) GÖRÜŞ ALANIMIZA GİREN VE özellikle senarist kimliğiyle damağımıza 'yeni tatlar' katan Noah Baumbach (Wes Anderson'ın da kankasıdır kendisi), yedinci filmi "Frances Ha" ile de benzer tatlar sunmayı başarıyor. Başrol oyuncusu Greta Gerwig'le birlikte kaleme aldığı senaryoyla 'olmak ya da olmamak' üzerine etkili cümleler sarf ederken, bir yandan da eğlenceli bir rotada seyretmenin üstesinden geliyor.

27 yaşındaki New York'lu dansçı Frances var hikayenin merkezinde. Ev arkadaşı, aynı zamanda en yakın dostu Sophie'yle alabildiğine mutlu Frances. Ancak, günün birinde Sophie'nin evden ayrılmasıyla işler karışıyor, Frances'in dünyası altüst oluyor. Sonrası çorap söküğü gibi geliyor, önce 'evsiz' kalıyor, ardından da işsiz. Yeniden ayaklarının üzerinde durabilmek içinse standart çabanın üstüne çıkması gerekiyor, hem ilişkilerinde hem de mesleğinde...

Woody Allen'vari bir mizah anlayışının hakimiyetinde süregiden bir film "Frances Ha". Allen'ın karakter analizlerinin bir benzerini Frances özelinde görüyoruz. Özgüven eksikliğine rağmen, bunu belli etmemek için özel çaba harcayan karakterin dünyasındaki gelgitler, filmin de nüvesini oluşturuyor. İlk kareden son ana kadar 'bir dostluk öyküsü' olduğunu hissettiren yapım, bu damarı işliyor hikaye boyunca. Frances ile Sophie arasındaki dostluğun merkezde yer aldığı bu yapı, bir yandan Frances'in 'büyümesi' üzerine bir kanal tuttururken, diğer yandan da onun kalabalık içindeki yalnızlığına odaklanıyor. Çevresindeki onca insana rağmen 'yapayalnız' kaldığını hissediyoruz genç kadının; Sophie'sinden uzaklaştıkça bu yalnızlığın daha da derinleştiğine tanık oluyoruz. Yoksunlukla mücadele ederken, aynı zamanda 'yaşamak' için

de benzer bir mücadeleyi sürdürmesi gerekiyor ve yoruluyor karakter, her ne kadar bunu 'gülümseyerek' karşılamasını bilse de...

Kadınlar ve erkekler üzerine son derece doğru tespitlerin arka arkaya sıralandığı film, bunu doğal akış içinde gerçekleştirerek yapaylık duvarına çarpma riskini de bertaraf etmiş oluyor. Akıllıca yazılmış diyaloglar, Frances'in serüvenine inanmamızı sağlarken, onun 'harikalar diyarı'yla kurduğu 'ters ilişki'yi de gösteriyor bir yandan. Mutluluk aşısıyla yoluna devam etmek isteyen karakter, bunu korumak (ya da sağlamak) için elinden geleni yapıyor, çırpınıyor adeta. Ama son kerte de karşısına çıkan hayatın gerçekleri, aşının tutması için harcanması gereken çabanın sınırlarının olmadığını hatırlatıyor ona. Boyun eğmiyor hiçbir şekilde, ama düş kırıklığı yaşadığı anlar

**WOODY ALLEN'VARI
BİR MİZAHIN
HAKİMİYETİNDE
SÜREGİDEN BİR FİLM
"FRANCES HA".
ALLEN'IN KARAKTER
ANALİZLERİNİN BİR
BENZERİNİ FRANCES
ÖZELİNDE GÖRÜYORUZ.**

oluyor, isteğinin törpülendiğini görüyoruz kimi zaman.

“Frances Ha”, her şeyin ötesinde bir ‘iki arada bir derede kalmışlık’ filmi. Ne istediğine karar vermiş gibi görünen ama bunu gerçekliğe kavuşturmak için ne yapacağını bilemeyen Frances’in olgunluğa doğru evrilirken içine girdiği ruh hali, filmin ikircikli atmosferini de tetikliyor. Her adımında bir amaç uğruna çabalıyor Frances, ancak ilerleyen süreçte büyüyüp olgunlaşırken amacının ‘hedef’e dönüşmediği ortaya çıkıyor. Çeşitleniyor amaçlar, hedefse kendiliğinden belirleniyor. Serüveni boyunca karşısına çıkan herkesten bir şeyler öğrenerek ve çoğunlukla örselenerek büyüyor Frances, ‘yaşamak’ hedefine doğru emin adımlarla yürüyor. Karaya oturma riski büyük, ki oturuyor da, ama poposunu yerden

kaldırıp yeniden ayaklarının üzerinde duracağını biliyoruz. O da bizi yanıltmıyor ve dizlerinin üzerine çökmeden nihayetlendiriyor serüvenini.

Greta Gerwig, senaryosuna da katkıda bulunduğu “Frances Ha”nın dinamosu olurken, karakteri bütün bedeninde yaşadığını hissettiriyor bize. Hem çenebazlığı hem de vücut diliyle ‘özel bir kadın’ olan Frances’in adımları, Gerwig’in ‘kemikleri alınmış’ oyunculuğuyla daha da duyulur hale geliyor filmde. Sophie’yi canlandıran Mickey Sumner da aynı oranda keyif veriyor, ara sıra üzse de Frances’imizi...

Siyah beyaz seçimi, filmin içerdği renkleri koklayarak hissetmemizi sağlıyor.

Filmin komik unsurları, kimi zaman ‘düşme kalkma’ şakalarına evriliyor ve zayıflıyor.

**GRETA GERWIG,
SENARYOSUNA DA
KATKIDA BULUNDUĞU
“FRANCES HA”NIN
DINAMOSU OLURKEN,
KARAKTERİ BÜTÜN
BEDENİNDE
YAŞADIĞINI
HİSSETTİRİYOR BİZE.**

SON DURAK

ORJİNAL ADI Fruitvale Station

YÖNETMEN Ryan Coogler

OYUNCULAR Michael B. Jordan,

Melonie Diaz, Octavia Spencer,

Chad Michael Murray,

Kevin Durand, Ahna O'Reilly,

Ariana Neal

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 85 dk.

DAĞITIM Medyavizyon

**RYAN COOGLER'IN İLK
UZUN METRAJİ "SON
DURAK", YAKIN
GEÇMİŞTE YAŞANAN
BİR POLİS ŞİDDETİNİ
ANLATIYOR. FİLM,
ORANTISIZ GÜÇ
KULLANIMINI EN SERT
HALİYLE ELE ALIYOR.**

O SCAR GRANT, HENÜZ 22 YAŞINDAYDI. YANİ, DÜNYA ÜZERİNDE YAŞAYAN İNSAN POPÜLASYONUNUN BÜYÜK BİR bölümünden daha az yaşlıydı. Dahası, iyi bir hayat için kendi ülkesinde yaşayan insanların pek çoğundan daha az fırsatı vardı. Bir siyahi olarak özgürlüklerin ülkesinde yaşarken, inkar edilemez ırkçı koşulların arasında saygı görebilmek için bir beyazın sarf ettiğinden daha fazla efor sarf etmesi gerekiyordu.

Düzen böyleydi; bunu şart koşuyordu. Sadece doğduğu kişi olduğu için bile öldürülebilirdi. Ya da mahalli alışkanlıklar buna hazırlıklıydı. Oscar Grant'ın 2009 yılının ilk saatlerinde öldürülmesinin nedeni, bir polisin yaşadığı kafa karışıklığından fazlası değildi.

Ryan Coogler'ın ilk uzun metrajlı filmi "Son Durak", çok yakın bir geçmişte yaşanan bir polis şiddeti vakasını perdeye taşıyor. Bir yandan unutmaya programlanmış toplumsal hafızayı rahat bırakmama amacı içeriyor; diğer yandan ise içinde yaşadığımız "Otomatik Portakal"ın (A Clockwork Orange) bağışsıklarında geziniyor. Henüz ilk dakikalarında finalde yaşanacak şiddet olayının gerçek görüntülerini veren "Son Durak", 'malumun ilamını' yaparken hem otoriteye hem de otoriter hiyerarşi altında farkındalısız bir biçimde ezilene duygudaşlık kurma şansı bahşediyor.

"Son Durak", içinde yaşadığımız gündeme en yakın örnekle ülkemizdeki Gezi protestoları esnasında her gün yaşadığımız orantısız güç kullanımını en sert haliyle ele alan bir film. Bu sertliği kurmak için ise gerçeği aktarmak dışında ek bir hamlede bulunmuyor. Zira kesin suretle barışçıl olmayan, orantısız güç, herhangi bir dramatik yapının ihtiyaç duyabileceği sertliği doğal bir şekilde tesis ediyor.

Filmin 'malum' finali, hem filmin ilk anlarında cep telefonu kayıtları ışığında

yaratılmış gerçeklik algısıyla gözyaşlarına yol verebilecek kadar sinir bozucu ve dayanılmaz. Bu finale, yani yolun sonuna varana kadar ise filmin yapması gereken tek bir şey var. Geçmişinde nedenleri tartışılacak hatalar yapmış bir genç olan Oscar Grant'ın sıradan yaşamını anlatarak onu boyutlu kılmak.

Tek başına filmin 'nedeni' olan 'son'a varmak ise görüldüğü kadar kolay değil. Zira Coogler'ın elinde dramatik açıdan pek zengin durmayan bir hayattan fazlası yok.

Oscar Grant, düzene henüz ayak uyduramamış ancak denemekten de geri duymayan binlerce 'siyahi' hayattan birine sahip. Ailesinin belini doğrultmak adına her şeyi yapmaya hazır ve kendi sosyal çevresinde saygı gören bir kişi. Böyle bir karakterin olağan halini bina etmeyi hedefleyen Coogler, filmi 'son'a

vardırmak için izlenmeye değer bir yapı kurması gerektiğinin farkında. Kendisinin elinden geldiğini yaptığını da inkar edemeyiz. Tıpkı elinden gelenin 'yeterli' olduğunu söyleyemeyeceğimiz gibi...

Ryan Coogler, ne kadar suçlu ya da ne kadar suçsuz olduğu pek önemli olmayan bir başkaraktere sahip olduğu gerçeğini es geçiyor gibi. Bu da filmin ana meselesi gibi görünen otoriter aymazlık mevzusunun elini zayıflatıyor. Zira Coogler, o çok çarpıcı finale varana kadar Oscar Grant'ın tamamen suçsuz ve çok iyi bir insan olduğuna dair misaller takdim ediyor. Bu nedenle Grant'ın başına gelenlerin gayrimeşru olma sebebi, Grant'ın insanlığından güç alıyormuş gibi hissettiriyor. Yönetmenin 'risksiz' bir şekilde boşluk doldurma girişimi, filmin politik doğrucu yönelimlerini bir nebze olsun

zedeliyor.

"Son Durak"ın bir film haline gelirken yaptığı hatalar, ele aldığı meseleyi kesinlikle önemsiz kılmıyor olsalar da işin sinemasal tarafını zayıflatıyorlar. Tabii en doğrusu, büyük resme bakarak bir özgürlükler yanılması içerisinde debelenen insan ırkının, türlü 'yetkiler' ve 'yetkilendirmeler' altında eziliyor oluşunu irdelemek.

"Son Durak" -bunu çok çok genel ve yetkin bir bakışla yapmıyor olsa da- boyun eğmiş halimizi şöyle bir sarsıyor ve sadece bunun için bile ilgiyi hak ediyor.

Hafızalarımızda yer edinen 'unutma virüsü'ne karşı savaşıyor.

Oscar Grant'ı, böyle bir şiddet güdülenmesi karşısında aklama ihtiyacı duyuyor.

"SON DURAK"IN BİR FİLM HALİNE GELİRKEN YAPTIĞI HATALAR, ELE ALDIĞI MESELEYİ KESİNLİKLE ÖNEMSİZ KILMIYOR OLSALAR DA İŞİN SİNEMASAL TARAFINI ZAYIFLATIYORLAR.

LAST VEGAS

YÖNETMEN Jon Turteltaub

ÖYUNCULAR Robert De Niro,

Michael Douglas,

Morgan Freeman, Kevin Kline,

Mary Steenburgen, Jerry Ferrara,

Romany Malco, Joanna Gleason

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 105 dk.

DAĞITIM Pinema (r Film)

**“LAST VEGAS”,
İSMİNİN DE İFADE
ETTİĞİ GİBİ ‘SON’
DEMLERİNİ YAŞAYAN
DÖRT ERKEK
ARKADAŞIN
GÜLÜMSETEN
MACERALARINI
ANLATIYOR.**

BEKARLIĞA VEDA PARTİSİ TEMALİ KOMEDİLER, HER ZAMAN İŞ YAPAR. GENÇLERİN EVLENİP DE ANNE-BABALARINA dönüşmeden evvel son bir kez kurtlarını dökmelerine hizmet eden bu çılgın partilerde, işler daima ters gider. Ya umulmadık bir ölüm gerçekleşir, ya içkiyi fazla kaçırıp kendilerini kaybeder, sabahleyin de neye uğradıklarını şaşırırlar, ya da beklenmedik davetliler ya da ‘baskın’lar sonucu ortalık panayıra döner. Ama elbette ‘bekarlığa veda partileri’ hep “Amerikan Pastası” (American Pie) veya “Felekten Bir Gece” (The Hangover) serisi kıvamında olacak değil. Daha ziyade genç seyirciye hitap eden benzer temalı filmler gişeleri sallarken, aynı formül neden orta yaş ve üzeri kuşaklar için de geçerli olmasın?

Evet “Last Vegas”, isminin de ifade ettiği gibi ‘son’ demlerini yaşayan dört erkek arkadaşın gülümseten maceralarını anlatıyor. Üstelik dördü de sinemanın ‘şıp’ deyince tanınan starları; Billy, Sam, Archie ve Paddy... Film şahane bir jenerikle açılıyor. Her birinin 58 yıl önceki hallerini görüyoruz. Flatbush bölgesinde yaşayan ve mahalle arkadaşı olan dört çocuk kısaca afacanlıklarını izlerken, her birinin çocukluk hallerini canlandıran veletler gerçekten de gülümsetmeyi başarıyor. Derken zaman atlamasıyla günümüze geliyoruz. Gerçek yaşlarını verirse; 70’indeki Robert De Niro, 69’undaki Michael Douglas, 76’sındaki Morgan Freeman ve 66 ile aralarında en gençleri olan Kevin Kline, görünüşe bakılırsa yaşlılık hastalıkları ve dertleriyle uğraşır haldeler. İlaçlarını aksatmayan, günden güne iyice huysuzlaşan bu sevimli ‘dedeler’ içerisinde Billy (Douglas), halen enerjisini kaybetmiş değil. Neredeyse yarı yaşındaki bir kızla çıkıyor ve en sonunda onunla evlenmeye karar veriyor. Bu haberi alan ve farklı yerlerde yaşayan Sam (Kline) ile Archie (Freeman), bir vefa borcu

olarak Billy’ye Vegas’ta bekarlığa veda partisi düzenlemek istiyorlar. Ancak en büyük sorun Paddy... Karısını kaybettikten sonra iyice aksileşen Paddy, kendisini arayıp sormayan Billy’yle görüşmek dahi istemiyor. Neyse, sonunda hepsi Vegas’ta buluşuyorlar ve kumarhanelerden diskolara, kulüplere uzanan çılgın maceraları başlıyor.

“Last Vegas”, aslında bir Hollywood geleneğinin tezahürü... Geçmişte de ünlü oyuncuların yaşlılık dönemlerinde başrollere yerleştirilerek sağlam gişe filmlerinin ortaya çıkarılmasına şahit olmuştuk. Sözgelimi Bette Davis’le Joan Crawford’u “Küçük Bebeğe Ne Oldu?”da (What Ever Happened To Baby Jane?, 1962), Charlton Heston’la Ava Gardner’ı “Zelzele”de (Earthquake, 1974) veya Jessica Tandy ile Hume Cronyn’i “Koza”da (Cocoon,

1985) kim unutulabilir? Yine yakın dönemde 80'lerin aksiyon starlarını bir araya getiren "Cehennem Melekleri" (The Expendables) serisi ya da ikisi de 2012'de çevrilen "Eski Dostlar" (Stand Up Guys) ile "Son Konser" (A Late Quartet) de buna örnek gösterilebilir.

"Last Vegas" bu saydıklarımızdan en çok "Eski Dostlar"ı anımsatıyor gibi. Orada Al Pacino, Alan Arkin, Christopher Walken çete olarak bir araya gelip eski kirli işlerine devam ediyordu. "Last Vegas"ta da Al Pacino'nun bir nevi muadili olarak Robert De Niro ve diğer ünlü aktörler 'çete'yi tamamlıyor. Belki ellerine Pacino'lar gibi silah almıyorlar ama bir yanlış anlaşılmadan ötürü 'mafya üyesi' rolü bile yapıyorlar. Üstelik tıpkı o filmde olduğu gibi espriler neredeyse tamamen cinsellik, erkeklik-yaşlılık performansı, skorlar ve güzel kadınlar

üzerine kurulu... Her oyuncunun 'yorgun' ve 'yaşlı' hali gözden kaçmıyor. Buna rağmen hareketli sahnelerde (dublörlerin desteği olsa da) yaşlarına göre dinç gözüktüklerini belirtmek şart.

Geçmişte "Sen Uyurken" (While You Were Sleeping), "Büyük Hazine" (National Treasure), "Sihirbazın Çırağı" (The Sorcerer's Apprentice) gibi gişe filmlerine imza atmış Jon Turteltaub'un her biri koca çınar sayılacak aktörlerle baş edip, ortaya keyifli bir iş çıkardığını söyleyebiliriz. İzledikten sonra hemen unutulacak ama seyir esnasında gülümsetecek bir sabun köpüğü...

Gişede iş yaptığı takdirde "Felekten Bir Gece" gibi devam filmlerinin gelmesi muhtemel.

Dört büyük oyuncuya itimadımız olmasa Altın Bama ödülleri rahatlıkla aday gösterilebilirler.

**GEÇMİŞTE PEK ÇOK
GİŞE FİLMİNE İMZA
ATMIŞ JON
TURTELTAUB, HER
BİRİ KOCA ÇINAR
SAYILACAK
AKTÖRLERLE BAŞ EDİP
ORTAYA KEYİFLİ BİR İŞ
ÇIKARMIŞ.**

KAHRAMAN İKİLİ

ORJİNAL ADI Free Birds
YÖNETMEN Jimmy Hayward
SESLENDİRENLER Woody
Harrelson, Owen Wilson,
Dan Fogler, Amy Poehler
YAPIM 2013 ABD
SÜRE 85 dk.
DAĞITIM Pinema

**“TAVUKLAR FIRARDA”YI
ANIMSATAN KÜMES
HAYVANLARININ MACERASI,
BÜYÜKLERE YÖNELİK
TESPİTLERLE BEZELİ.**

TEKNOLOJİNİN SUNDUĞU İMKANLAR GELİŞTİKÇE 3D UĞRUNA SENARYOYU BOŞLAYAN GENEL EĞİLİMİN AKSİNE animasyonlar, her geçen gün daha da zekice hikayeler çıkarıyor karşımıza... “Kahraman İkili” de bu örneklerden biri... Animasyonun teması zamanda yolculuk ama bu yolculuğa çıkılmasının nedeni ne yaşamı yok eden bir salgın hastalığı yayılmadan durdurma ne de kişisel hayattaki terslikleri düzeltme hedefi... Kahramanlarımız iki hindi; amaçları da hindiyi geleneksel tatil yemeği menüsünden çıkarmak! “Tavuklar Firarda”yı (Chicken Run) animatörcüsüne kaderine karşı çıkan bu kümes hayvanlarının macerası, tam büyüklere yönelik göndermeler ve tespitlerle bezeli. Mavi kafalı hindi Reggie’nin sürüye dahil olamaması vesilesiyle ötekileştirme ve dışlama politikasını eleştiren yapım, hindilerin eblehleşmesini direnmeyi bırakmalarına bağlayarak bu süreci hem Kızılderililer’in tarihiyle hem de modern dünyanın koşullarıyla özdeşleştiriyor; birlik olmanın, sürü mantığının hakimiyetiyle değil,

farklılıklarını birleştirerek güçlenmekten geçtiği mesajıyla birlikte...

Şapkadan birkaç tavşan birden çıkarabilen Pixar, DreamWorks ve Fox animasyonlarının yanında, Reel FX yapımı “Kahraman İkili”nin en büyük handikabı, hayli mütevazı teknik detayları... ‘Artık 3D olmayan animasyonları vizyona çıkmak ayıp oluyor’ mantığıyla mecburiyetten ve yarış psikolojisiyle 3D yapılmış izlenimi veriyor adeta “Kahraman İkili”.

Orijinalinde Owen Wilson’ın seslendirdiği Reggie’yi Murat Boz’un sesiyle izliyoruz filmde. Uğur Taşdemir’in Jack performansına kıyasla Boz (ilk kez seslendirme yapmasıyla alakalı muhtemelen) karaktere uygun ses yaratmak yerine, sesini karakterize etmeyi tercih etmiş daha çok.

Reggie’nin dizi tutkusu...

Hindi yerine önerilen çözüm, obeziteye açıkça davetiye...

AZİZ AYŞE

★
YÖNETMEN Elfe Uluç
OYUNCULAR Feride Çetin,
Engin Altan Düzyatan,
Melikşah Yardımcı,
Şenol Küçükıldırım
YAPIM 2013 Türkiye
SÜRE 78 dk.
DAĞITIM M3 (Kare Film)

**AZİZ AYŞE’NİN GERÇEK BİR KİŞİ
OLMASI VE FİLMDE KENDİNİ
OYNAMASI, FİLMİN KURMACA
VE BELGESEL ARASINDAKİ GİDİP
GELİŞİNİN SEBEPLERİNDEN BİRİ.**

BEYOĞLU’NA YOLU DÜŞEN ÇOK KİŞİ İÇİN TANIDIK BİR YÜZDÜR AZİZ AYŞE. RENKLİ KIYAFETLERİ, RASTALI SAÇLARI, RAHAT yürüyüşüyle bir trans bireyin çöp toplayıcılığı yapması ne kadar dikkatleri çekerse çeksin, umursamaz duruşunu korur o. Topladığı çöpleri satarak kazandıklarının fazlasını hayır kurumlarına bağışladığından ‘Aziz’ adını hak eden bir hayat sürüyor. Elfe Uluç’un filmi bundan hareket ediyor.

Aziz Ayşe’nin gerçek bir kişi olması ve filmde kendini oynaması, filmin kurmaca ve belgesel arasındaki gidip gelişinin tek sebebi değil. Feride Çetin’in oynadığı gazeteci kadın karakteri de filmde belgesel çekmeye karar verip Ayşe’nin filmi üzerinde çalışıyor. Yani, film esasen kurmaca. Karışıklık, gerçek bir karakter üstüne belgesel çeken bir kadın hakkında bir kurmaca olmasından ileri geliyor. Dolayısıyla, film boyunca, gazeteci kadının müzisyen sevgiliyle ilişkisi, Boğaz’a karşı oturmaları, Aziz Ayşe’yi tanıyıp onunla ilgilenmeye başlaması, çektiği görüntüler, dolayısıyla Aziz Ayşe’nin günlük

yaşamı, Tarlabası’ndaki evi iç içe. Giderek, sevgililerin arası açıldıkça gazeteci kadının Ayşe’nin özverili hayatından etkilendiği ve kendi mutsuz yaşamında bir değişiklik yapmaya doğru gittiği düşünülebilir. Film bunu hissettirmese, sadece uzaklara bakan Feride Çetin’ler ve Engin Altan Düzyatan’lar görsek de, öyle olmalı.

Geriye de bolca Aziz Ayşe görüntüsü kalıyor tabii, seyircinin giderek kendisini, şu onun hakkında çekilen belgeseli izlediğini sanmasına sebep olacak kadar. Ama bir belgesel herhalde, erkek bedeninde bir kadın olarak yaşamının güçlüklerini böyle yüzeysel geçse bile, Kürt bir trans bireyin kendini bolca bayrakla, Mehmetçik Vakfı’na yaptığı bağışlarla kabul ettirme çabasını üstünde durmaya değer bulurdu. Onun yerine ona üzülen, onu dinleyen bir kadın var, o kadar.

Aziz Ayşe’den hareketle birçok konuda düşündürmeyi başarabilir çünkü yaşadıklarının altındakiler önemli.

İstismara bu kadar itiraz eden bir filmin Aziz Ayşe’yi sık sık en zayıf haliyle göstermesine ne denir acaba?

ACEMİ GLADYATÖR

ORİJİNAL ADI Gladiatori Di Roma

YÖNETMEN Iginio Straffi

SESLENDİRENLER Luca Argentero,

Laura Chiatti, Belén Rodriguez

YAPIM 2012 İtalya

SÜRE 95 dk.

DAĞITIM Tiglon (Filma)

"ACEMİ GLADYATÖR", TEKNİK DÜZEYDE SEBEP OLDUĞU TATMINSİZLİK HİSSİ BİR YANA, ANİMASYON OLARAK DA BEKLENTİLERİ KARŞILAMİYOR.

KAZA YA DA KADER, HERHANGİ BİR VESİLEYLE TRT ÇOCUK KANALINDA YAYINLANAN YERLİ ANİMASYONLARA DAHA evvel rast geldiyseniz, mevzubahis yapımlardaki teknik kalitenin seviyesi hakkında da bir fikir sahibisinizdir. Yanlış anlaşılmasın, memleketteki animasyon yapımları aşağılama derdine düşmüş değiliz. Zira "Acemi Gladyatör" gibi milyonlarca avro harcanarak kotarılan kimi Avrupa animasyonlarının da onlardan pek aşağı kalır yanı yok.

"Acemi Gladyatör"ün teknik düzeyde sebep olduğu tatminsizlik hissi bir yana, film bir animasyondan bekleyebileceklerinizin asgarisini bile vaat etmiyor. Komedi öğelerinin ağırlık taşıdığı bir yapım olarak bırakın güldürmeyi, zoraki tebessüm ettirdiği anlar bile son derece sınırlı. Bir serüven öyküsü olarak heyecandan o denli yoksun ki asıl hedef kitlesi olan çocukların bile mışıl mışıl uyumasına yol açabilir. Romantik bir film olarak izlemeye kalksanız, bakın işte orada gülme olasılığınız bir hayli kuvvetli.

Öte yandan ziyadesiyle çocuklara hitap eden

bir animasyonun her fırsatta günümüzle münasebet kurma uğraşına düşmesi ya da "Ben Hur" ve "Spartacus" gibi filmlere vasat göndermelerde bulunması da aynı ölçüde manasız kaçıyor.

Romalı gladyatörleri konu alan bir İtalyan animasyonunda daha ilk dakikadan başlayarak bangır bangır Amerikan pop-rock şarkıları çalmak ise nasıl bir üslup arayışının ürünüdür çözemedik. Hadi, Baz Luhrmann'ın Kırmızı Perde filmlerinden feyzalındı desek, Avustralyalı yönetmenin hayranları arasında infiale yol açmış olmakla kalırsınız yalnızca. Yerli yersiz her yerde karşımıza çıktığından olsa gerek zaten bir nebze suyu çıkmaya başlayan Europe klasiği "The Final Countdown" ise o kadar alelade kullanılıyor ki, insan ister istemez şarkıdan soğuyor.

Arenadaki gladyatör dövüşlerinde paralel kurgu iyi akıl edilmiş, zamandan tasarruf.

Umarız finaldeki kare bir devam filmine işaret değildir.

FRANCES HA

LAST VEGAS

SEN AYDINLATIRSIN GECEYİ

THOR: KARANLIK DÜNYA

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
ACEMİ GLADYATÖR							
AZİZ AYŞE		★★	★★	★★	★★		
BEHZAT Ç. ANKARA YANIYOR...	★★★★	★★★★		★★★★	★★	★★★★	★★
FRANCES HA				★★★★	★★★★		★★★★
KAHRAMAN İKİLİ				★★			
LAST VEGAS	★★	★★		★★★★	★★		★★
SEN AYDINLATIRSIN GECEYİ				★★★★	★★★★	★★★★	
SON DURAK							
THOR: KARANLIK DÜNYA	★★	★★★★		★★	★★	★★	★★
ARADA KALAN					★★★★		★★★★
AŞK AĞLATIR					★		
BAŞKA SÖZE GEREK YOK				★★★★	★★★★		
BENİM DÜNYAM	★★★★	★★★★		★	★	★★	
BURAYA KADAR		★★★★		★★★★			
GÖZÜMÜN NÖRÜ		★★★★	★★	★★★★	★★★★	★★★★	
KAPTAN PHILLIPS	★★★★	★★★★		★★★★	★★		★
KESİŞEN HAYATLAR						★★★★	
ONUR SAVAŞI	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★		
PARANOYA	★★★★						
SEV BENİ			★★	★★	★	★★	
ŞEVKAT YERİMDAR: O ELİNİ İNDİR!					★★		
ÜÇ YOL			★★		★	★★	
YERÇEKİMİ	★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★
MAN OF STEEL	★★	★★★★		★★	★★★★	★★★★	★★
SICAK KALPLER		★★★★		★★★★			★★★★

YAŞAR KEMAL'LE “YILANI ÖLDÜRSELER” ANISI

Arif Keskiner, **“Binbir Renk Binbir Çiçek: Yaşar Kemal’li Anılar”** kitabında, 2006’daki **“Elbette Çiçek”** kitabında da yer vermiş olduğu tatsız bir olaydan söz ediyor. **“Yılanı Öldürseler”** senaryosunun yazımına ilişkin, Yaşar Kemal’i çok öfkeliendiren bir telefon konuşması...

ÖNCE UZUNCA BİR ALINTI... AŞAĞIDA OKUYACAĞINIZ ÖFKE DOLU SATIRLARIN ÖNCESİ VE SONRASI DA VAR ELBETTE. DİLİM DÖNDÜĞÜNCE, NE YALAN SÖYLEYİYİM Kİ MAGAZİNEL SULARA GİRMEK

pahasına, onları da anlatmaya çalışacağım. “On buçukta yatağa girdik, telefon çaldı. Thilda gitti telefona, merakla. Bu saatte birisine bir şey mi oldu acaba diye. Kadıncağыз telefonu açar açmaz; ‘Senin de, Yaşar Kemal’in de, hepinizin sülalesini... Benim karımın senaryosunu nasıl beğenmezsiniz?’ deyip kapatmış telefonu. Thilda geldi odaya. İki gözü iki çeşme ağlıyor. ‘Yahu ne oldu?’ dedim. Ağlamaktan anlatmaya zaman bulamıyor garibim... Sonunda işte bunu anlattı. Bütün gece aramadığım yer kalmadı. Sabaha kadar hiç kimse uyumadı. Bu kadar mı nankör olur bir insan? O kadar çok iyiliği var ki ona Thilda’nın. Bunu nasıl yapar? Nasıl küfreder insan ona? Ulan Allahsız, hiç mi vicdanın yok. Hiç mi yüreğin sızlamadı. Bu kadar evimizde besledik seni. Oğlumuz diye bağrımıza bastık. Bunu mu yapacaktın bize? Peki, o olmamış senaryoya mı evet diyecektik yani? Mecbur muyduk?”

Yaşar Kemal konuşuyor... Vakıa, Arif Keskiner’in geçen hafta piyasaya çıkan “Binbir Renk Binbir Çiçek: Yaşar Kemal’li Anılar” (Doğan Kitap) kitabının 323. sayfasında yer alıyor. Keskiner’in bu olaya, 2006’da yayımlanan “Elbette Çiçek” kitabında da aynen yer verdiğini de belirteyim...

Ünlü yazarın hedefe koyduğu, “Bütün gece aramadığım yer kalmadı” dediği isimse, ünlü yönetmenimiz Ali Özgentürk. Gümbürtü, Yaşar Kemal’in “Yılanı Öldürseler” romanının sinemaya aktarılması çalışmaları sırasında, senaryo aşamasında kopuyor. Anlatayım...

Yapımcı Arif Keskiner, Yaşar Kemal’le ilgili anılarında, Türkan Şoray ve Rüçhan

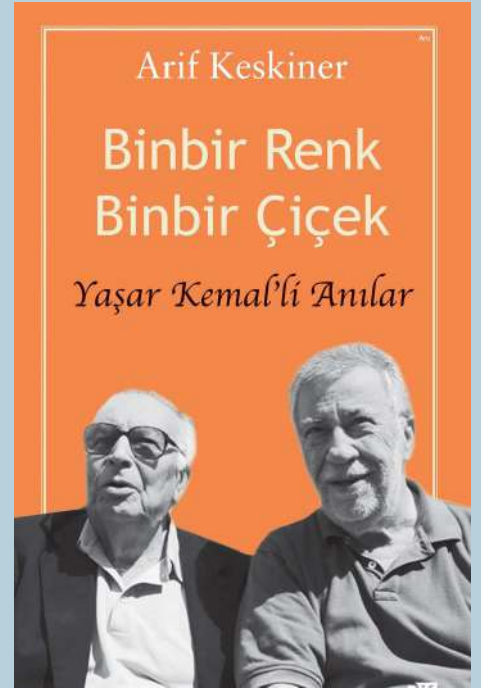
Adlı’yla çalışmalarından da uzun uzun söz ediyor. Şoray ve Adlı’nın çok memnun kaldıkları “Selvi Boylum Al Yazmalım”dan sonra bir başka film için de kollar sıvanıyor. Senaryonun yazılması için önce Safa Önal düşünülüyor, hatta Önal’a çok elverişli koşullarda ortaklık teklif ediliyor ama olmayınca Yaşar Kemal, “İşıl yazsın...” diye tutturuyor. İşıl Özgentürk yani... Keskiner, “Ben onun senaryo yazacağına inanmıyorum” diyerek yanaşmıyor ama Yaşar Kemal’e de çok fazla direnemiyor:

“Sonunda İşıl yüz elli bin lira senaryo parası isteyince, ben iyice fittiriyorum. Olmazlanıyorum. Yaşar abi, ‘Ben vereceğim ulan parasını’ diyor. Daha fazla olmazlanmakta yarar yok. Sonunda ‘Peki’ diyorum o fiyata. Yaşar Abi’yi kıracak değilim ya. Piyasa koşullarına göre yazılacak en iyi senaryoya verilecek paranın üç misli paraya evet demiş oluyoruz.”

İşıl Özgentürk, avansını alıyor, bir süre sonra tretmanı yazıp getiriyor, Keskiner de çoğaltıp Şoray’a, Adlı’ya ve Yaşar Kemal’e veriyor, fakat hiç kimse memnun kalmıyor. Arif Keskiner, “Bana göre olmamış” deyince Yaşar Kemal de “Ne olmamış yahu! Çok kötü çok!” diyor.

Sonra bir deneme daha... Fakat o da beğenilmeyince: “İşıl sinirli. Hiç eleştiriye açık değil. Üstelik bu iş, eleştiriye özellikle açık, kolektif bir iş. ‘Ben bu kadar yazarım’ deyip ağlayarak çekip gidiyor. Bizim de sinirlerimiz bozulmuş durumda.”

Yaşar Kemal’i öfkeden deliye döndüren olay ise, “Kaçaklığında evimizde sakladık, Thilda onun kirli donlarını yıkadı” dediği ve o sıralarda askerliğini yapmakta olan Ali Özgentürk’ün izin alarak geldiği İstanbul’da Arif Keskiner’le buluşması ve bir ‘Pasaj sohbeti’nden sonra gerçekleşiyor. Keskiner’in anlatımına göre

anlatılan her şeyi kabul ediyor Ali Özgentürk. “O akşam çok keyifli ayrıldık. Zaten ertesi gün kışlasına dönüyordu” diyor Keskiner. Ama işte ne oluyorsa, o ‘keyifli akşam’dan sonra oluyor. Ali Özgentürk, Yaşar Kemal’in evine telefon açıyor ve...

Kim haklı kim haksız, karar vermek benim işim değil. Bu faslı da hem “Binbir Renk Binbir Çiçek: Yaşar Kemal’li Anılar”ı duyurmak, hem de sinemamızda böylesi nice kavgalar, küslükler, haksızlıklar olduğuna bir kez daha işaret etmek için açtım. Rüçhan Adlı dışında olayda adı geçen herkes hayatta. Arif Keskiner, iki ayrı anı kitabında uzun uzun anlattığına göre, küllenmemiş bu tatsız olaya dair, kim bilir belki ‘karşı taraf’ın da bunca yıl sonra söyleyecekleri vardır.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

AYNA

“Ayna”yı (**Zerkalo, 1975**) izlediğinizde oluşan haletiruhiyeye en yakın durum olsa olsa **afallatıcı bir rüya** gördüğünüz gecenin sabahında şirazeyi bir türlü toparlayamamaktır sanırsınız ki. Yahut bir **hipnoz seansı** belki... Başı sonu belli bir rüyanın içine çekmiyor bizi **Andrei Tarkovsky**. Her şey bölük pörçük, bulanık ve yarım kalmış hissi uyandırıyor. Öyle ya rüya dediğiniz de o değil midir zaten... Büyük yönetmenin bu ‘zirve’sini henüz keşfetmediyseniz, çok şey kaçırıyorsunuz demektir!

ANDREI TARKOVSKY’NİN MUHTEMEL EN İZLEDİĞİNİZ BAŞKA HİÇBİR ŞEYE BENZEMEYEN HARİKULADE BAŞYAPITI “AYNA” (ZERKALO, 1975) ÜZERİNE YAZMAK ‘HAYATIN ANLAMI NEDİR?’ GİBİ ÖZÜNDE SAÇMA SAPAN BİR SORUYA CEVAP ARAMAYA BENZİYOR ASLINDA. DOLAYISIYLA BU EŞSİZ ‘ŞEY’ (ÜZGÜNÜZ ANCAK “AYNA”YI YALNIZCA BİR FİLM olarak tanımlayabilmemize imkân ihtimal yok) hakkında birkaç satır değersiz kelam etmek gibi beyhude bir çaba içine girdiysek günahımız affola. Tek tesellimiz edilecek her nevi lakırdının bu ölümsüzlüğe en yakın ana denk gelen 108 dakikanın bir saniyesine bile zarar getiremeyeceğinin bilincinde oluşumuzdur.

“Ayna” ne mi anlatıyor? Bırakın şakayı. Dedik ya biz alt tarafı fânîyiz, bize boyumuzu aşan sorular yöneltmeyin lütfen. Size yalnızca “Ayna”nın üzerimizde bıraktığı hissiyatı tarif edebiliriz. Ya da hiç olmazsa deneriz. Fakat baştan uyaralım; hiçbir literatürde bu tecrübeyi hakkıyla betimleyebilecek doğru sözcükler icat edilmiş değildir henüz...

O halde buyurun başlayalım. “Ayna”yı izlediğinizde oluşan haletiruhiyeye en yakın durum olsa olsa afallatıcı bir rüya gördüğünüz gecenin sabahında şirazeyi bir türlü toparlayamamaktır sanırsınız ki. Yahut bir hipnoz seansı belki.

Yok eğer daha somut bir örnek istiyorsanız, eşekten düşmüşlüğü yarattığı beyin ya da but zonklamaları kaynaklı sersemlik hissini

gösterebiliriz. Anılar, bilinçaltı, çocukluk, ölüm, keder, analık, savaş, bekleyiş gibi bir dolu kavram tüm tahripkârlığıyla dolanıp dururken başımızın üstünde ister istemez o en nafile soruyu sorarken yakalıyoruz kendimizi: “Ne için yaşıyoruz ki?” Kaçınılmaz olarak o an bir şuur kaybı peyda oluyor bünyede.

Mutlak gibi görünen bir şey varsa eğer, o da bir bilinç akışına kapılmış gitmekte olduğumuz sanki. Daha doğrusu bir zihnin dehlizlerini aşındırmaya çalışıyoruz tevekkeli; belki Aleksei’nin, belki annesiyle ikisinin ortak benliğinin, belki de Tarkovsky’nin... Kimbilir belki de ihtimal o ya tüm bir insanlık tarihinin.

Savaşlar, hastalıklar, zulümler, yalanlar, keşifler, aşklar, kıyımlar, hepsi de kolektif belleğimizden silinip giderken biz anımsamaya uğraşıyoruz hâlâ son bir ümitle; çocukluğumuzun saflığını, terk eyleyenlerin suretlerini, göğü siyaha boyayan yangınları, annemizin yanağından süzülen iki damla yaşı ya da saçını yıkayışını, tavan sıvasının başımızdan aşağı dökülüştünü... Ama gerçekte ne kadarı hatıra tüm bu sayıp döktüklerimizin? Yoksa sanrıların ve hezeyanların mı pençesine düştük?

Aleksei anılara ya da düşlere boğulurken ölüm döşeginde, yanı başında hayat akıp gitmeye devam ediyor. Boğa güreşlerinde kan

çıkıyor, nükleer bulutlar yükseliyor fezaya, ihtilaller patlak veriyor dört bir tarafta, diktatörler devriliyor, insanlar yuvalarından zorla tahliye ediliyor, gazeteler baskıya giriyor, savaş uçakları yer çekiminin insafına bırakılıyor bombaları, tanklar resmigeçit gerçekleştiriyor el sallayan kalabalıkların arasından...

Peki sonrasında ne olacak? Aleksi'nin terki diyar edişinin ardından? Annesi kaybettiklerinin arkasından sigarasını tütürecek, muhtemeldir ki artık gözyaşı dökemeyecek pınarlar belki de çoktan kurduğundan. Boşandığı karısı Natalya evlenecek belki yeniden, oğlunu büyütecek bir yabancıyla beraber. Oğlu Ignat aşkı tadacak, bıyıkları terleyecek, koca adam olacak, gün gelip aile kuracak. Peki aynı kader Ignat'ı da bekliyor olacak mı? Babanın yokluğu onu da alıkoyacak mı kendini bir yere ait hissetmekten? Aynı viraneyi omuzlamak zorunda kalacak mı Ignat?

Başı sonu belli bir rüyanın içine çekmiyor bizi Tarkovsky. Her şey bölük pörçük, bulanık ve yarım kalmış hissi uyandırıyor. Öyle ya rüya dediğiniz de o değil midir zaten; "Ne oluyor yahu?" demeye kalmadan atlayıverirsiniz bambaşka topraklara. Eşiniz annenize dönüşür bir birden, oğlunuz ise siz olur. Bir bakarsınız dadınız hayalet olmuş bir görünüp bir kayboluyor evinizin duvarları arasında.

Sonra bir anne imgesi ki Margarita Terekhova suretinde; hüznü hiç çıkmayacak sanki içinizden. Kapının ardında beliriyor, çitin üzerine oturmuş uzakları gözlüyor, aynalarda karşılıyor sizi. "Aynaların ne zamandan beri içimizdeki acıyı açığa çıkarma yetisi var ki?" diye soruyorsunuz yansımadaki kederi görünce. Heyhat, gözlerimizi ne kadar dikersek dikelim yine de yeterli olmuyorlar gördüklerimizden memnun kalmamızı sağlamaya.

O halde ne mi görüyor gözlerimiz? Dönemin Sovyet hükümetinin görmediği bazı gerçekleri elbette. "Ayna"nın görselliğine hiç girmeyeceğiz de, Johann Sebastian Bach bestelerinin kullanılması nasıl olur da yasaklanmaz anlamış değiliz. Telif hakkı falan değil derdimiz ama biz fânilerin göz göre göre bu kadar dumura uğratılmasına da müsaade edilmez ki.

Görüyorsunuz ya "Ayna"nın ne mene bir deneyim olduğunu anlatmaya fikrimiz elvermiyor; dilimiz dönmüyor ki kelimeler kifayet etsin. Düşüm oluyoruz Tarkovsky'nin imgeleminde.

Sembolizmin zirvesinde bir final tutuyor elimizden günbatımına doğru. Elem dolu bir velet çığı koparıyoruz rüya biterken. Allak bullak vaziyette kalıyoruz aynı rüyayı kimbilir kaçınıcı kez görmüş olduğumuz halde.

ARIGATO TOKYO!

Festivalin logosu **‘her bir filmin ruhuna adanan’** kırmızı bir kalp! **Tom Hanks ve De Niro** gibi Hollywood ruhu da, iki filmiyle birden gelen **Reha Erdem** de baştacı edildi. **26. Tokyo Uluslararası Film Festivali’**nde yedik.

TOKYO BİR ÇİKOLATA KUTUSU GİBİ, NE FARKLI BİR DÜNYA” DİYEN TOM HANKS’İ HEMEN KINAMAK OLMAZ. HELE Kİ OLAYI BAŞLATANLARIN JAPONYA BAŞBAKANI SHINZO ABE VE ANA JÜRİNİN BAŞKANI

olan Çinli yönetmen Chen Kaige’in olduğu yani ünlü aktörü hayatın sürprizleri üzerine olan meşhur “Forrest Gump” repliğiyle karşılادıkları düşünülürse. Gerçi malum, adalar meselesi yüzünden Çin’in geçen yıl Tokyo Film Festivali’ni protesto kararından sonra bu yıl iki ülke arasındaki buzları ‘sanatsal’ yollarla eritme telaşından kaynaklanmış da olabilir.

Tokyo bildiğiniz gibi; duyduğunuz şehir efsanelerinin çoğu doğru. Festival merkezine çıkan asansörün 30 saniyede 50 kata ulaşırken alışık olmayana feci kulak basıncı yaptığına dair ‘faydalı uyarı’ mahiyetindeki bir tanesini doğrulayabilirim. Festival ise doğu cenahındaki liderliğini Güney Kore’deki Pusan’a kaptırmış olmanın farkındalığıyla bu yıl atağa kalktı. 16-25 Ekim arasında gerçekleşen 26. Tokyo Film Festivali’nin açılış filmi olarak Tom Hanks’in başrolde olduğu “Kaptan Phillips”ın (Captain Phillips) seçilmesi ve Hollywood starlarının bolluğu da bu yüzden. Neyse ki işin sadece ‘festival’ değil esasen yenilikçi filmlerle alakalı olduğu akıllarda. 300 filmlik seçkiyle bu işi bizzat omuzlayan program yönetmeni Yoshi Yatabe ise tam bir ‘Reha Erdem hayranı’. Üç yıl önce adına bir retrospektif düzenlenen festivale bu yıl da iki filmiyle birden gelen Erdem’e seyircinin büyük ilgi gösterdiğini söylemeye gerek yok belki. “Jin”in özel gösteriminin yanı sıra ana yarışmada Tokyo Sakura Büyük Ödülü için yarışan “Şarkı Söyleyen Kadınlar”a

ödül çıkmasa da gösterim sonrası şahane sohbetler kaldı. Asya bölümünde yarışan “Köksüz”le de Deniz Akçay Katıksız geldi, “Türkiye’de filmin benim hayatımı anlattığı şeklinde yanlış anlaşılma var, gözlemler ve yaşanmışlıkların karışımı” dedi, ödülsüz ama gördüğü takdirden hoşnut ayrıldı.

YAPIMCISI ÖMER ATAY’LA BİRLİKTE GELEN REHA ERDEM’İN EN İLGİNÇ SÖYLEŞİSİ “ŞARKI SÖYLEYEN KADINLAR”IN İLK GÖSTERİMİNDE OLDU. ERMİŞ OLABİLECEĞİ DE GÜNDEME GELDİ, KADINLARIN ŞARKI

söyleyerek dünyayı kurtarabileceği de. Deprem tehlikesi nedeniyle boşaltılmakta olan bir adanın evlerini terk etmeyen sakinleri üzerinden içinde debelendiğimiz insanlık hallerini anlatan filmle ilgili Erdem, “Bu alemdeki acılara ve ölümlere rağmen şarkı söyleyebilmek şahanedir. İnsanın en güzel hali, hele bir de birlikte şarkı söyleniyorsa insanlığın en güzel hali” dedi. Binnur Kaya ve Philip Arditti’nin yanı sıra “Jin”in başrolündeki Deniz Hasgüler’in de rol aldığı filmdeki kadınların iyi erkeklerin kötü olduğunu söyleyen bir izleyiciye ise “Kadınların gidişatı daha aydınlık ve umut verici. Ama filmdeki hasta Adem gibi değişim yaşanabilir. Bu film de değişime övgü zaten” dedi. Tokyo’yu yeniden vuracak fırtına nedeniyle boşaltılan adaların filmle olan benzerliğine ve yönetmenin ‘ermiş’ olabileceğine dikkat çeken bir izleyiciyi “Ben de filmde yerde yuvarlanan hasta adamlar gibiyim. Mucizeler var ve biz de onların içinde çalkalanıp duruyoruz işte” sözleriyle yanıtladı.

Fukuşima nükleer santrali hala kontrol altına alınamayan soğutucu sularını

sızdırmaya devam ederken festivalin çevreci ‘yeşil’ halısında hareket ve bereket sürekliydi. Festival açılışından tam bir gün önce devasa Wipha (kutsal ışık) tayfunu da bekleniyordu, Tom Hanks’in gelişi de. Tayfun bir günde vurdu, geçti ama Japonya Ulusal Futbol Ligi’ni başlatan sembolik atışı yaptıktan sonra festivalin açılışına koşturan Hanks, gündemden düşmedi. Hayranlarına “Ne uslu, efendi insanlarsınız! Batıdaki festivallerde millet deliriyor!” sözleriyle iltifat etmeye çalışan Robert De Niro’yu da sayarsak Hollywood starlarının dünyanın doğusuyla olan imtihanı bitmedi. Francis Ford Coppola’nın “Arigato” yani “Teşekkürler” diyerek selamlaması ise şaşırtıcı değil. Maddi ve manevi çöküntü yaşadığı 40 yıl öncesinde kaçtığı Tokyo’daki günleri hatırlıyaydı teşekkürü, öyle söyledi.

Ayrıca motel odasında bıraktığı mallarına yıllar sonra yeniden kavuşunca gözleri yaşardı, ne de olsa olaylı “Kıyamet” (Apocalypse Now, 1979) dönemiydi. Filmin kaba montajından kalan bobini aldı, senaryonun yazıldığı daktiloyu imzalayarak otele bırakırken “Tokyo inanılmaz bir yer!” dedi. Yanında kızı Sofia Coppola vardı, o da neşeyle “Her daim beni şaşırtan bir kent” gibi cümleler gevelerken yeni filmi “Bling Ring” yerine “Bir Konuşabilse...”den (Lost In Translation, 2003) bahis açılınca içine kapandı.

Biz yabancı eleştirmenlerin Tokyo hayatı çoğunlukla otellerimiz ve festival merkezinin konuşlandığı Roppongi Tepeleri semtinde geçti. İstanbul’daki Maslak semtinin şık, teknolojik ve görkemli versiyonu ile Beyoğlu’na

sokakları karışımı gibi bir yer hayal ediniz, mümkünse! 'En azından gençleri İngilizce bilir' şeklindeki pek yanlış bir şehir efsanesinin kurbanı olarak İsveçli yönetmen Lukas Moodysson'a yolda rastladığımızda ise hiç endişelenmedik. Nitekim, dil bilmezlik barajını gideceğiniz yere kadar eşlik ederek aşan inanılmaz Japon nazikliği çoğu zaman bulunur. Yine de Moodysson'a eşlik ettik,

festivalin sonuna denk geldiğinden filmini göremeyeceğime hayıflanarak yol boyunca anlattıklarını dinledik. 80'ler yani kendi gençliklerinden esinlenerek karısının yazdığı "Biz En İyisiyiz" (Vi Är Bäst!) filmi nihayetinde 50 bin dolarlık Tokyo Sajura Büyük Ödülü'nü kazandı. "Ghaedeye Tasadof" adlı, İngilizce adından "Kuralları Esnetmek" olarak çevireceğimiz İran filmi ise

Jüri Ödülü'nü aldı. Bir tiyatro grubunun yurt dışında sahneye çıkma çabalarını bol konuşmalı bir üslupla anlatan film, İran'daki gençlerin hal ve ahvalinden tespitleriyle yer yer ilginçleşiyor. "Of Horses And Men" ile geçtiğimiz eylül ayında San Sebastian'ın 'Yeni Yönetmenler' bölümünün ödülünü kazanan İzlandalı Benedikt Erlingsson bu kez en iyi yönetmen ödülünü aldı.

Lukas Moodysson'un "Biz En İyisiyiz" adlı filmi 50 bin dolarlık Tokyo Sajura Büyük Ödülü'nü kazandı.

Asya başlıklı bölümde yarışan filmlerden biri de yılın başarılı yerli yapımı "Köksüz" dü.

Büyük ilgiyle karşılanan Reha Erdem'in yeni filmi "Şarkı Söyleyen Kadınlar" fesitvalin gözdesiydi.

BİR KAÇIŞ HİKAYESİ DE MATHIEU AMALRIC'LE BAŞ BAŞA SÖYLEŞİMİZDE ÇIKTI. "AŞK MÜKEMMEL BİR SUÇTUR"LA (L'AMOUR EST UN CRIME PARFAIT) YARIŞTIĞI FESTİVÂLE GELEN ÜNLÜ FRANSTZ AKTÖR

20 yıl önce geldiği İstanbul'da ilk filminin senaryosunu yazdığını ve kentin kendisine büyük ilham verdiğini söyledi: “Aktör olarak yeni keşfedilmiştim ama yönetmen olmak istiyordum. Ya tembellik yapacaktım ya da içgüdülerimi dinleyecektim. Paris’ten kaçmam gerekiyordu ve İstanbul’a gitmek hayatımın dönüm noktası oldu! Yönetmenliğimin ilk temelleri orada atıldı”.

GENELDE GENÇLERİN ÇIKIŞSIZLIĞI, GELECEK ENDİŞESİ VE UMUDA TUTUNMA ÇABALARI GİBİ TEMALARIN ÖNE ÇIKTIĞI FİLMLERDE EN İYİ JAPON FİLMİ SEÇİLEN “FORMA” DA YENİDEN BULUŞAN ESKİ OKUL

arkadaşlarının yaşadığı sorunları psikolojik gerilim türünde anlatıyor. Ödüller beklenenden ziyade her keyfe ve kedere uygun bir yelpazede dağılmış gibi oldu. ‘Asya’ bölümünün ödülünü kazanan ‘Bugün ve Yarın’ (Jin Tian Ming Tian) adlı Çin filmi ise ülkenin bu devasa gelişme dönemindeki gençlerin haline bakıyor. Bu ödülü geçen yıl Reis Çelik’in yönettiği ‘Lal Gece’ nin kazandığını hatırlatalım. Wang Jingchun’a en iyi aktör ödülü kazandıran Çin filmi ‘Ordos’ta Yaşamak ve Ölmek’ (Jingcha Riji) ise doğrusu propaganda filmi gibi. Gerçek hayattan uyarlama film, dürüst bir polisin hayatından kesitleri öylesine derinliksiz bir hayranlıkla anlatıyor ki sıkıcı oluyor. Öyle ki bir Eric Rohmer güzellemesi kıvamındaki Japon filmi ‘Elveda Yaz’ (Au Revoir L’Ete) filmindeki gençlerin avare günleri cazip geliyor. Yeniyetme gençliğinsen Meksika yapımı ‘Boş Saatler’in (Las Horas Muertas) delikanlısına daha çok şefkat duyduğunu söylemeliyim. Seyirci Ödülü’yle yetinen ‘Bulg-Eun Gajog’ ise senaristi ve yapımcısı Kim Ki-Duk’a rağmen son dönemki şiddetinden muaf olmasıyla hoş bir değişiklik. Lakin Uzakdoğu’dayız, korku türünün boşluğunu bir yeniden çevrim olan ‘Rigor Mortis’ doldurdu. Kötücül hayaletlerle dolu bir binada yaşayanların hikayesi olarak festivalin ‘hip’ filmi oldu. Adı ‘ölüm sertliği’ manasındaki film, bedeni bir musibetle terk eden ruhun fanilere musallat olmasını anlatıyor ama nihayetinde kayıp ve yas korkusu, farklı dünyaların bir arada ve barışçıl yaşamasıyla ilgili.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

MAN OF STEEL

ORJİNAL ADI Man of Steel

YÖNETMEN Zack Snyder

OYUNCULAR Henry Cavill, Amy Adams,

Michael Shannon, Diane Lane,

Russell Crowe, Kevin Costner

YAPIM/SÜRE 2013 ABD, 137 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 5.1 DD İng. ve Tr.

ŞİRKET Tigon (Warner)

**SÜPERMEN'İN
'DOĞDUĞUN YER Mİ,
DOYDUĞUN YER Mİ'
İKİLEMİYLE BAŞ BAŞA
KALDIĞI FİLM...**

SÜPER KAHRAMANLAR' HOLLYWOOD'UN VAZGEÇİLMEZİ. ÖZELİKLE DİJİTAL EFEKT TEKNOLOJİSİNİN HIZLA GELİŞMEYE BAŞLADIĞI 90'lı yıllardan itibaren birbiri ardına beyazperdede boy gösterdiler. İlginçtir 'süper kahramanlar'ın en 'süper'i uzun sayılabilecek bir ara vermişti sinemaya. 1987'de çekilen "Superman IV"ün üzerinden 19 yıl geçtikten sonra Bryan Singer imzalı "Süpermen Dönüyor"u izlemiştik 2006'da. Dönemin ruhuna uygun bir şekilde karakterini yeniden inşa etmeye çalışan bu film, 1978 tarihli ilk filme de göndermelerle doluydu. Bu yeniden inşa süreci 'kadük' bulunmuş olacak ki, bu yıl sinema salonlarımıza uğrayan "Man of Steel" aynı yoldan gitmeyi tercih ediyor ve yeni bir serinin müjdesini veriyor.

"300" ve "Watchmen" uyarlamalarının yönetmeni Zack Snyder'in yönetmen koltuğuna oturup, Batman'ı bir efsaneye dönüştüren Christopher Nolan'ı da yanına aldığı film, güç hırsı yüzünden yok olmak üzere olan Kripton gezegeninden dünyaya gönderilen 'küçük' ziyaretçinin 'kimlik sorunları' üzerine inşa ediyor

hikayesini.

Dünyada Clark Kent olarak büyümeye çalışan bu misafirin 'büyük gücün sorumluluklarını' öğrenmesi ve bu süreçte yaşadığı sıkıntılı deneyimlerini gözlüyoruz. Bu bir yandan da köklerine dair izlerin peşinden giden Süpermen'in Kripton ve Dünya ile olan bağlarını da sorguladığı bir süreci işaret ediyor. Eski hemşerilerinin dünyayı ziyaret edışıyle bir tercih yapmak zorunda kalan kahramanımız 'doğduğu yer mi, doyduğu yer mi' ikilemiyle baş başa kalıyor.

Zack Snyder'in mümkün olduğunca karanlık bir atmosfer kurmaya çalıştığı bu 'süper kahramanın kimlik arayışı' hikayesi belli ki diriltirmek istenen Süpermen efsanesine giriş niteliğinde.

Henry Cavill bir Christopher Reeve değil ama bu çağın Süpermen'i olabileceğini gösteriyor.

Filmin tekdüze çizilen 'mutlak kötüler'i biraz eski usul kaçıyor.

SICAK KALPLER

ORJİNAL ADI Warm Bodies

YÖNETMEN Jonathan Levine

UYUNCULAR Nicholas Hoult,

Teresa Palmer, Analeigh Tipton,

Rob Corddry, Dave Franco, John Malkovich

YAPIM/SÜRE 2013 ABD, 98 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 5.1 DD İng. ve 2.0 DD Tr.

ŞİRKET Tigon (Fida)

ZENGİN KIZ-
FAKİR OĞLAN
FORMÜLÜNÜN
ZEKİCE BİR
ÇEŞİTLEMESİ...

BİR SÜREDİR CAN ÇEKİŞEN ROMANTİK KOMEDİ TÜRÜNÜN İMDADINA SON YILLARDA POPÜLER KÜLTÜRE İYİDEN İYİYE damga vuran zombilerin yetişmesine ne demeli? Gerçi zombi filmleri son dönemde popüleritesini katlayarak artırsa da, sanatsal olarak George Romero çizgisinin çok altında seyrediyorlardı. “Sıcak Kalpler” asla evlenemeyecek gibi görünen iki sinemasal türü (ve kahramanı) bir araya getirmek gibi bir çılgınlığa soyunuyor.

Genç yönetmen Jonathan Levine’in filmi bir roman uyarlaması. Zombilerin işgal ettiği bir dünyada gözümüzü açıyoruz. Rehberimiz R (Nicholas Hoult), zombiler arasındaki herhangi bir ‘best model’ yarışmasından birincilikle çıkacak denli yakışıklı ve sempatik. Kaderin tuhaf bir cilvesi sonucu tanıştığı Julie’ye (Teresa Palmer) âşık oluyor. Bir sorun var ki, o da Julie’nin halen insan hüviyetini yitirmemiş olması. İnanılmaz ama aşk burada da engel tanımıyor: Bir zombi ile bir insan halvet olabiliyor!

Zengin kız-fakir oğlan formülünün zekice bir

çeşitlemesi diyebiliriz aslında bu filme. Zombi filmlerinin öteden beri sınıfsal ayrışmanın da bir yansıması olduğunu düşünürsek ve bu filme de o açıdan bakarsak, “Sıcak Kalpler”in o ‘hafif’ ve ‘uçucu’ gibi duran imajının altında daha derin şeyler yattığını net biçimde görebiliriz. Levine’in ‘aşk ölümden sıcaktır’ mesajı verdiği filmin en güzel yanı ise bu harika fikri yüzüne gözüne bulaştırmadan finaline kadar sürükleyebilmesi.

Daha önce izlediğiniz hiçbir filme benzemiyor bu film ve bir daha da bir benzerine rastlar mısınız şüpheli! Eğer gişesi iyi gittiği için stüdyo Jonathan Levine’in (veya başka bir yönetmenin) başına bir devam filmi uğruna üşüşmezse, türünün tek örneği olarak kalacak bir film bu. Farklılıklara karşı önyargılı olmamayı salık veriyor ki, o da şu sıralar ihtiyaç duyduğumuz öğütlerden.

M’de Rob Corddry huysuz ve tatlı bir zombi olmayı başarıyor.

Bunu söylediğimiz için çarpılmayalım ama direnişçilerin lideri rolündeki John Malkovich çok vasat

CAPOLAVORO

Oyunun başında araba radyosunda tanıtımını duyduğumuz sahte film **"Capolavoro"**, (güya) 1964 yapımı bir klasik. İtalyan yapımı ama İspanyolca ve Fransızca. Buñuel kısılalarının estetiğine, Fellini'nin filmlerinin içeriğine sahip. Sanat sineması kavramları ti'ye alınıyor.

YÖNETMEN Emanuele Pasorelli
YAPIM 1964 İtalya
SÜRE 9 dk.

OYUNLARA DEVAM; GEÇEN HAFTA GÖZ ATTIĞIMIZ "KARA"NIN YÖNETMENİ DAVID CAGE'İN İMZASINI TAŞIYAN "BEYOND: TWO SOULS" ve aşağıda bir kısa filmini ele alacağımız "Grand Theft Auto V", oyun dünyasında bir dönemi kapatıyor. İnteraktif hikayecilik anlamında geldiğimiz noktayı incelemek, başlı başına bir sanat olarak kabul edilmesi gereken oyunları sinema filmleriyle karşılaştırmak ilgi çekici. "Beyond: Two Souls" gibi örnekler video oyunları ve sinema filmleri arasında önemli köprüler kurarken, GTA serisi ise oyunları akıl almaz detaylarla geliştiriyor. "GTA V" in oyun sanatına kattıklarını yazmak için yerimiz dar. Öte yandan suça doymayan GTA dünyasını kapitalizm bağlamında ele alan araştırmalar "GTA V" ile artacaktır.

Aslında oyunun kapitalizme dair ciddi bir tavrı yok; bir yerinde 'okul oku, adam dolandır ve karşılığında maaş al, işte sana Kapitalizm' yorumunu duyuyoruz eski suçlu, yeni aile babası Michael'dan. Oyunun alaycı

ve küçümseyici tavrı, Los Santos sinemalarında gösterilen kısa "Capolavoro" (Başyapıt) filminde de görülüyor.

Oyunun başında araba radyosunda tanıtımını duyduktan sonra sinemaya koşarak izlediğim sahte film, (güya) 1964 yapımı bir klasik. İtalyan yapımı ama İspanyolca ve Fransızca. Buñuel kısılalarının estetiğine, Fellini'nin "8,5" (8½) gibi filmlerinin içeriğine sahip. Ölüm, sonsuzluk ve gerçeklik gibi sanat sineması kavramları ti'ye alınıyor.

Sanat filmi parodisi, GTA serisini sanatsal bulmayanlara bir yanıt gibi adeta. Filmin anlaşılabilirliğine yapılan popülist ve yüzeysel vurgu "Siz, biz oyun manyaklarını anlamıyorsunuz ama biz de sizin filmlerinizi anlamıyoruz" diyor.

"GTA V" senaryosuyla değil ama coğrafyasıyla, detaylarıyla bir sanat eseri. Ben bu emeği yaratıcı bir hikayeye sahip, kansız oyunlarda da görmek isterdim.

1- Mözer'in fırçaları

Arka Pencere ailesi olarak dördüncü yaş için 'sapıkça' bir heyecan duymayalım mı şimdi? Böylesi güzel bir günde okurlara mutfaktan biraz anekdot... Arka Pencere'nin yazılarını teslim konusunda iki mimli yazarını açıklayayım: Tunca Arslan ve ben. Hatta benim sabıkam daha fazla... Ama yazılar gecikince Murat Özer'in çuvaldız batmış hissi veren fırçalarıyla muhatap olursunuz. Tavsiye edilmez bu durum!

2- Burak'ın kibarlığı

Yayın Kurulu insanları genelde G-Talk'çudur. Ansızın sizinle iletişime geçip yazı yazmanızı isteyebilirler. Bir tek Burak Göral telefon kullanır. Arar sizi, güzel bir hoş sohbetten sonra ricada bulunur. Ama öneri kimden gelirse gelsin

reddetmek pek mümkün değildir. Öyle bir şey olursa da asla unutmazlar! İntikamları acı olur!

3- Burçin'in ikna ediciliği

Burçin S. Yalçın insanı tavlamaı iyi bilir. Sakindir, tatlı diliyle ve "Sen halledersin" repliğiyle size her şeyi yaptırabilir. Bir bakmışsınız, işi gücü bırakıp basın gösterimi yapılmayan filmleri ilk seansında izlerken bulursunuz kendinizi. O derece ikna edicidir!

4- Bilgehan'ın sabrı

Görsel Yönetmen Bilgehan Aras'a derginin teknik konularıyla ilgili tuhaf sorular sormak, iş bilmeyen bizlerin adettir. Nazikçe cevaplamaya çalışır. Sabırlıdır. Ama aslında en büyük sabır testinden her hafta dergiyi yayına verirken geçer. Bunun için genelde perşembeleri sabaha karşı yatar.

5- Okan'ın sezgileri

Okan Arpaç, Arka Pencere ailesinin bireylerini çok iyi tanır. Misal, yazıları hangi yazar kaçta gönderir tahmininde nokta atışı yapabilir. Aceleci değildir. Ama yazının akıbeti konusunda çaktırmadan bilgi almayı da ihmal etmez. Ez cümle... Bu güzel insanlara SAPIK, canı gönülden teşekkür eder!

ROCK FM 94.5

7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER ÇARŞAMBA 00.00 / 02.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“ BİLDİĞİNİZ GİBİ PAUL NEWMAN BİR ‘METHOD’ AKTÖRÜDÜR. BU NEDENLE, ‘ESRAR PERDESİ’NDE (TORN CURTAIN) ONUN BAKIŞ AÇISINDAN KESME YAPMAYA İHTİYAÇ DUYDUĞUM İFADESİZ BAKIŞLARI VERMEKTE GÜÇLÜK ÇEKTİ. ”

Alfred Hitchcock